

BASILEJSKÁ ÚMLUVA

o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování

PREAMBULE

SMLUVNÍ STRANY TÉTO ÚMLUVY,

VĚDOMY SI nebezpečí poškození lidského zdraví a životního prostředí způsobeného nebezpečnými odpady a jinými odpady a jejich pohybem přes hranice států,

MAJÍCE NA MYSLI vzrůstající ohrožení lidského zdraví a životního prostředí vyvolané zvyšující se produkcí a složitostí nebezpečných odpadů a jiných odpadů a jejich pohybem přes hranice států,

MAJÍCE ROVNĚŽ NA MYSLI, že nejúčinnějším způsobem ochrany lidského zdraví a životního prostředí před nebezpečím, které představují tyto odpady, je snížení jejich produkce na minimum z hlediska jejich množství nebo možného nebezpečí,

PŘESVĚDČENY, že státy by měly přijmout nezbytná opatření, aby zajistily, že nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady, včetně jejich pohybu přes hranice států a jejich zneškodňování, je v souladu s ochranou lidského zdraví a životního prostředí, ať je místo jejich zneškodňování jakékoli,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že státy by měly zajistit, aby producent odpadů plnil povinnosti spojené s přepravou a zneškodňováním nebezpečných odpadů a jiných odpadů způsobem, který je v souladu s ochranou životního prostředí, ať je místo zneškodňování jakékoli,

PLNĚ UZNÁVAJÍCE, že jakýkoli stát má svrchované právo zakázat vstup nebo zneškodňování nebezpečných odpadů a jiných odpadů zahraničního původu na svém území,

UZNÁVAJÍCE ROVNĚŽ rostoucí úsilí o dosažení zákazu pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování v jiných státech, zejména v rozvojových zemích,

PŘESVĚDČENY o tom, že nebezpečné odpady a jiné odpady by měly být, pokud je to slučitelné s nakládáním s nimi způsobem účinným a šetrným k životnímu prostředí, zneškodněny ve státě, v němž byly vyprodukovány,

VĚDOMY SI ROVNĚŽ, že pohyb těchto odpadů přes hranice států ze státu jejich produkce do jakéhokoli jiného státu by měl být povolen, pouze pokud je prováděn za podmínek, které neohroží lidské zdraví a životní prostředí a které jsou v souladu s ustanoveními této úmluvy,

MAJÍCE NA ZŘETELI, že zvýšená kontrola pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států podnítl nakládání s nimi způsobem šetrným k životnímu prostředí a sníží množství odpadů přepravovaných přes hranice států,

PŘESVĚDČENY o tom, že státy by měly přijmout opatření, aby zajistily patřičnou výměnu informací a účinnou kontrolu pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států z a do těchto států,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že řada mezinárodních a regionálních dohod řeší problém ochrany a zachování životního prostředí s ohledem na přepravu nebezpečného zboží,

BEROUC E V ÚVAHU deklaraci Konference Organizace spojených národů o životním prostředí člověka (Stockholm, 1972), Káhirské směrnice a zásady nakládání s nebezpečnými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí přijaté správní radou programu Organizace spojených národů pro životního prostředí (UNEP) rozhodnutím 14/30 ze dne 17. června 1987, doporučení Výboru odborníků Organizace spojených národů pro přepravu nebezpečného zboží (formulovaná v roce 1957 a aktualizovaná každé dva roky), příslušná doporučení, prohlášení, listiny a předpisy přijaté v rámci systému Organizace spojených národů, jakož i práce a studie provedené v rámci jiných mezinárodních a regionálních organizací,

VĚDOMY SI ducha, zásad, cílů a funkcí Světové charty na ochranu přírody přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů na jeho třicátém sedmém zasedání (1982) jako etické pravidlo ochrany životního prostředí člověka a zachování přírodních zdrojů,

POTVRZUJÍCE, že státy odpovídají za plnění svých mezinárodních závazků týkajících se ochrany lidského zdraví a ochrany a zachování životního prostředí a že jsou v tomto ohledu odpovědné v souladu s mezinárodním právem,

UZNÁVAJÍCE, že v případě podstatného porušení ustanovení této úmluvy nebo jakéhokoli protokolu k této úmluvě se použijí příslušná ustanovení mezinárodního smluvního práva,

VĚDOMY SI toho, že je nutné pokračovat ve vývoji a v používání nízkoodpadových technologií šetrných k životnímu prostředí, možností recyklace, vhodných systémů údržby a hospodaření s cílem snížit na minimum produkci nebezpečných odpadů a jiných odpadů,

VĚDOMY SI ROVNĚŽ rostoucího mezinárodního zájmu na přísnější kontrole pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států a potřebě snížit tento pohyb na nejnížší možnou míru,

ZNEPOKOJENY problémem nedovolené přepravy nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států,

BEROUC E ROVNĚŽ V ÚVAHU omezené možnosti rozvojových zemí při nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady,

UZNÁVAJÍCE, že je nutné podporovat převod technologií pro šetrné nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady místní produkce, zejména do rozvojových zemí, v duchu Káhirských směrnic a rozhodnutí 14/16 správní rady UNEP o podpoře převodu technologií pro ochranu životního prostředí,

UZNÁVAJÍCE ROVNĚŽ, že nebezpečné odpady a jiné odpady by měly být přepravovány v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami a doporučeními,

PŘESVĚDČENY ROVNĚŽ o tom, že pohyb nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států by měl být povolován, pouze pokud jsou přeprava a konečné zneškodnění těchto odpadů způsobem šetrným k životnímu prostředí,

ODHODLÁNY přísnou kontrolou chránit lidské zdraví a životní prostředí před škodlivými účinky, které mohou být způsobeny produkcí nebezpečných odpadů a jiných odpadů a nakládáním s nimi,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Oblast působnosti úmluvy

1. Pro účely této úmluvy se „nebezpečnými odpady“ rozumějí následující odpady, které jsou přepravovány přes hranice států:
 - a) odpady, které patří do jakékoli kategorie uvedené v příloze I s výjimkou těch, které nemají žádnou z vlastností uvedených v příloze III; a
 - b) odpady, na které se nevztahuje odstavce a), ale jsou definovány nebo považovány za nebezpečné odpady vnitrostátními právními předpisy smluvní strany, jež je státem vývozu, dovozu nebo tranzitu.
2. Pro účely této úmluvy se „jinými odpady“ rozumějí odpady, které patří do jakékoli kategorie uvedené v příloze II a které jsou přepravovány přes hranice států.
3. Odpady, které z důvodu své radioaktivity podléhají jiným mezinárodním systémům kontroly, včetně mezinárodních nástrojů, které se specificky používají na radioaktivní materiály, jsou vyňaty z oblasti působnosti této úmluvy.
4. Odpady, které pocházejí z běžného provozu lodí a jejichž vypouštění je upraveno v jiné mezinárodní listině, jsou vyňaty z oblasti působnosti této úmluvy.

Článek 2

Definice

Pro účely této úmluvy se

1. „odpady“ rozumějí látky nebo předměty, které jsou zneškodňovány nebo určeny ke zneškodnění nebo jejichž zneškodnění požadují ustanovení vnitrostátních právních předpisů;
2. „nakládáním“ rozumí shromažďování, přeprava a zneškodňování nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů včetně následné péče o místo zneškodňování;
3. „pohybem přes hranice států“ rozumí jakýkoli pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů z oblasti pod vnitrostátní jurisdikcí jednoho státu do oblasti nebo přes oblast

pod vnitrostátní jurisdikci jiného státu, nebo do oblasti nebo přes oblast, která nepodléhá pod vnitrostátní jurisdikci žádného státu, za předpokladu, že se pohyb týká alespoň dvou států;

4. „zneškodněním“ rozumí jakákoli operace stanovená v příloze IV k této úmluvě;
5. „schváleným místem nebo zařízením“ rozumí místo nebo zařízení pro zneškodňování nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů, které je oprávněno nebo je mu povoleno provozovat činnosti za tímto účelem příslušným orgánem státu, v němž se toto místo nebo zařízení nachází;
6. „příslušným orgánem“ rozumí vládní orgán určený smluvní stranou, aby přijímal v zeměpisné oblasti, kterou smluvní strana považuje za vhodnou, oznámení o pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států, jakož i jakoukoli související informaci, a aby k tomuto oznámení zaujímal stanovisko, jak stanoví článek 6;
7. „kontaktním místem“ rozumí subjekt smluvní strany uvedený v článku 5 a pověřený přijímáním a předáváním informací, jak stanovují články 13 a 16;
8. „nakládáním s nebezpečnými odpady nebo s jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí“ rozumějí všechna praktická opatření, která zajistí, že se s nebezpečnými odpady nebo s jinými odpady bude nakládat způsobem chránícím lidské zdraví a životní prostředí před škodlivými účinky, které mohou tyto odpady vyvolat;
9. „oblastí pod vnitrostátní jurisdikci státu“ rozumí území, mořská oblast nebo vzdušný prostor, nad nimiž stát vykonává správní a regulační pravomoc v souladu s mezinárodním právem ve vztahu k ochraně lidského zdraví nebo životního prostředí;
10. „státem vývozu“ rozumí smluvní strana, z níž se plánuje zahájit nebo je zahájen pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států;
11. „státem dovozu“ rozumí smluvní strana, do níž se zamýšlí nebo uskutečňuje pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států za účelem jejich zneškodnění na území tohoto státu nebo za účelem jejich přeložení před zneškodněním v oblasti, která nepodléhá vnitrostátní jurisdikci žádného státu;
12. „státem tranzitu“ rozumí jakýkoli jiný stát než stát vývozu nebo dovozu, přes který se zamýšlí nebo uskutečňuje pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů;
13. „zúčastněnými státy“ rozumějí strany, jež jsou státem vývozu nebo dovozu, nebo státy tranzitu, ať jsou smluvními stranami či nikoli;
14. „osobou“ rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba;
15. „vývozcem“ rozumí jakákoli osoba podléhající vnitrostátní jurisdikci státu vývozu, která sjednává vývoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů;
16. „dovozcem“ rozumí jakákoli osoba podléhající vnitrostátní jurisdikci státu dovozu, která sjednává dovoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů;

17. „přepravcem“ rozumí jakákoli osoba, která přepravuje nebezpečné odpady nebo jiné odpady;
18. „producentem“ rozumí jakákoli osoba, jejíž činnost produkuje nebezpečné odpady nebo jiné odpady nebo, pokud tato osoba není známa, osoba, která tyto odpady vlastní anebo je kontroluje;
19. „zneškodňovatelem“ rozumí jakákoli osoba, které jsou nebezpečné odpady nebo jiné odpady zasílány a která provádí zneškodňování uvedených odpadů;
20. „organizací politické nebo hospodářské integrace“ rozumí organizace tvořená svrchovanými státy, na kterou členské státy přenesly pravomoci v oblastech upravených touto úmluvou a která byla řádně zmocněna v souladu s jejími vnitřními postupy, aby úmluvu podepsala, ratifikovala, schválila, formálně potvrdila nebo k ní přistoupila;
21. „nedovolenou přepravou“ rozumí jakýkoli pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států specifikovaný v článku 9.

Článek 3

Národní definice nebezpečných odpadů

1. Každá smluvní strana do šesti měsíců poté, co se stane smluvní stranou této úmluvy, informuje sekretariát úmluvy o odpadech, kromě těch, které jsou vyjmenovány v přílohách I a II, které jsou považovány nebo definovány jejími vnitrostátními právními předpisy jako nebezpečné, a o jakýchkoli požadavcích týkajících se postupů pro pohyb přes hranice států uplatňovaných na tyto odpady.
2. Každá smluvní strana následně informuje sekretariát o jakýchkoli významných změnách informací, které poskytla podle odstavce 1.
3. Sekretariát bezodkladně informuje všechny smluvní strany o informacích, které obdržel podle odstavců 1 a 2.
4. Smluvní strany jsou povinny svým vývozcům zpřístupnit informace, které jim jsou sděleny sekretariátem podle odstavce 3.

Článek 4

Obecné povinnosti

1. a) Smluvní strany, které uplatní svoje právo zakázat dovoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů za účelem zneškodnění, o tom informují ostatní smluvní strany podle článku 13.
- b) Smluvní strany zakáží nebo nepovolí vývoz nebezpečných odpadů a jiných odpadů do smluvních stran, které zakázaly dovoz těchto odpadů, pokud byl tento zákaz oznámen podle bodu a).

c) Smluvní strany zakáží nebo nepovolí vývoz nebezpečných odpadů a jiných odpadů, pokud stát dovozu nedá písemný souhlas k dovozu těchto odpadů, v případě, že tento stát dovozu nezakázal dovoz těchto odpadů.

2. Každá smluvní strana přijme vhodná opatření, aby:

a) zajistila, aby produkce nebezpečných odpadů a jiných odpadů na jejím území byla snížena na minimum při zvážení sociálních, technických a hospodářských hledisek;

b) zajistila dostupnost odpovídajících zařízení na zneškodňování odpadu, která by měla být umístěna, je-li to možné, na jejím území vzhledem k nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí, ať je místo jejich zneškodnění jakékoli;

c) zajistila, aby osoby, které se podílejí na nakládání s nebezpečnými odpady nebo jinými odpady na jejím území, přijaly nezbytná opatření k zamezení znečištění způsobeného nakládáním s těmito odpady a, pokud dojde ke znečištění, k minimalizaci následků na lidské zdraví a životní prostředí;

d) zajistila, aby pohyb nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států byl snížen na minimum v souladu s nakládáním s těmito odpady způsobem účinným a šetrným k životnímu prostředí a aby byl prováděn způsobem chránícím lidské zdraví a životní prostředí před škodlivými účinky, které mohou být způsobeny tímto pohybem;

e) neumožnila vývoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů do státu nebo skupiny států patřících do organizace hospodářské nebo politické integrace, které jsou smluvními stranami, zejména do rozvojových zemí, jež zakázaly svými právními předpisy všechny dovozy, nebo pokud má důvod se domnívat, že s dotyčnými odpady nebude nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí v souladu s kritérii, která smluvní strany přijmou na svém prvním zasedání;

f) vyžadovala, aby informace o navrhovaných pohybech nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států byly poskytnuty zúčastněným státům v souladu s přílohou V A, aby mohly vyhodnotit následky zamýšlených pohybů na lidské zdraví a životní prostředí;

g) zamezila dovozu nebezpečných odpadů a jiných odpadů, pokud má důvod se domnívat, že s dotyčnými odpady se nebude nakládat způsobem šetrným k životnímu prostředí;

h) spolupracovala na činnostech s jinými smluvními stranami a zúčastněnými organizacemi přímo nebo prostřednictvím sekretariátu, včetně šíření informací o pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států, s cílem zlepšit nakládání s těmito odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí a zamezit nedovolené přepravě.

3. Smluvní strany považují nedovolenou přepravu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů za trestný čin.

4. Každá smluvní strana přijme vhodná právní, správní a jiná opatření k provádění a prosazování ustanovení této úmluvy, včetně opatření k zamezení a trestání jednání, které je v rozporu s úmluvou.

5. Smluvní strana nepovolí vývoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů do státu, který není smluvní stranou, nebo dovoz takovýchto odpadů ze státu, který není smluvní stranou.

6. Smluvní strany se dohodnou, že neumožní vývoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů za účelem jejich zneškodnění v oblasti nacházející se jižně od šedesátého stupně jižní šířky bez ohledu na to, zda jsou tyto odpady přepravovány přes hranice států či nikoli.

7. Kromě toho každá smluvní strana:

a) zakáže všem osobám podléhajícím její vnitrostátní jurisdikci přepravovat nebo zneškodňovat nebezpečné odpady nebo jiné odpady, pokud nejsou tyto osoby oprávněny nebo nemají povolení provádět tento druh operací;

b) požaduje, aby nebezpečné odpady a jiné odpady, které mají být přepravovány přes hranice států, byly zabaleny, označeny a přepravovány v souladu s obecně přijímanými a uznávanými mezinárodními pravidly a normami v oblasti balení, značení a přepravy a aby byla brána náležitě v úvahu mezinárodně uznávaná praxe v této oblasti;

c) požaduje, aby k nebezpečným odpadům a jiným odpadům byl přiložen přepravní doklad od místa, kde začíná pohyb přes hranice států, do místa zneškodnění.

8. Každá smluvní strana vyžaduje, aby s nebezpečnými odpady nebo jinými odpady, které se mají vyvážet, bylo ve státě dovozu nebo kdekoli jinde nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí. Na svém prvním zasedání smluvní strany přijmou technické pokyny pro nakládání s odpady, které jsou předmětem této úmluvy, způsobem šetrným k životnímu prostředí.

9. Smluvní strany přijmou vhodná opatření, aby pohyb nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států byl povolen pouze, pokud:

a) stát vývozu nemá technické možnosti nebo nezbytná zařízení, vhodné kapacity nebo místa pro zneškodňování dotyčných odpadů způsobem účinným a šetrným k životnímu prostředí ;

b) jsou dotyčné odpady nezbytné jako surovina pro průmysl recyklace nebo využití ve státu dovozu; nebo

c) dotyčný pohyb přes hranice států je v souladu s jinými kritérii, která budou stranami stanovena, za podmínky, že tato kritéria nebudou v rozporu s cíli této úmluvy.

10. Státy, v nichž jsou nebezpečné odpady a jiné odpady produkovány, mají podle této úmluvy povinnost vyžadovat, aby bylo s těmito odpady nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí, a tato povinnost se nesmí za žádných okolností přenášet na státy dovozu nebo tranzitu.

11. Žádné ustanovení této úmluvy nebrání smluvní straně klást další podmínky, které jsou v souladu s ustanoveními této úmluvy a jsou v souladu s pravidly mezinárodního práva, jejichž cílem je zlepšit ochranu lidského zdraví a životního prostředí.

12. Žádným ustanovením této úmluvy není nikterak dotčena svrchovanost států nad jejich teritoriálními vodami stanovená podle mezinárodního práva a nejsou dotčena ani svrchovaná práva a jurisdikce, které státy mají ve svých výlučných hospodářských zónách a kontinentálních šelfech v souladu s mezinárodním právem, a není dotčen ani výkon práv a svobod plavby lodí a přeletu letadel všech států, jak je upravuje mezinárodní právo a jak vyplývá z příslušných mezinárodních listin.

13. Státy se zavazují pravidelně posuzovat možnosti snížení množství anebo znečišťujícího potenciálu nebezpečných odpadů a jiných odpadů, které se vyvážejí do jiných států, zejména do rozvojových zemí.

Článek 5

Určení příslušných orgánů a kontaktního místa

Aby se usnadnilo provádění této úmluvy, smluvní strany:

1. určí nebo zřídí jeden nebo více příslušných orgánů a jedno kontaktní místo. Určí jeden příslušný orgán, aby přijímal oznámení v případě státu tranzitu;
2. informují sekretariát do tří měsíců ode dne, kdy pro ně tato úmluva vstoupí v platnost, které orgány určily jako své kontaktní místo a své příslušné orgány;
3. informují sekretariát do jednoho měsíce ode dne, kdy se rozhodlo o jakýchkoli změnách týkajících se určení kontaktního místa a příslušných orgánů podle odstavce 2.

Článek 6

Pohyb přes hranice států mezi smluvními stranami

1. Stát vývozu oznámí, nebo bude požadovat od producenta nebo vývozce, aby písemně a prostřednictvím příslušného orgánu státu vývozu oznámil příslušným orgánům zúčastněných států jakýkoli navrhovaný pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států. Toto oznámení musí obsahovat prohlášení a informace specifikované v příloze V A a musí být sepsané v jazyce, který je pro stát dovozu přijatelný. Každému zúčastněnému státu se zasílá pouze jedno oznámení.
2. Stát dovozu písemně odpoví oznamovateli, přičemž udělí souhlas s pohybem s podmínkami nebo bez podmínek, odmítne udělit souhlas s pohybem nebo si vyžádá dodatečné informace. Opis konečné odpovědi státu dovozu se zašle příslušným orgánům zúčastněných států, jež jsou smluvními stranami.
3. Stát vývozu nepovolí producentu nebo vývozci zahájit pohyb přes hranice států, dokud neobdrží písemné potvrzení, že:

- a) oznamovatel obdržel písemný souhlas státu dovozu; a
- b) oznamovatel obdržel od státu dovozu potvrzení o existenci smlouvy mezi vývozcem a zneškodňovatelem, která specifikuje nakládání s dotyčnými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí.

4. Každý stát tranzitu, který je smluvní stranou, bezodkladně potvrdí oznamovateli přijetí oznámení. Následně může oznamovateli do šedesáti dnů písemně odpovědět, přičemž udělí souhlas s pohybem s podmínkami nebo bez podmínek, odmítne udělit souhlas s pohybem nebo si vyžádá dodatečné informace. Stát vývozu nepovolí zahájit pohyb přes hranice států, dokud neobdrží písemný souhlas státu tranzitu. Pokud se však kdykoli smluvní strana rozhodne, že obecně nebo za určitých podmínek nebude vyžadovat předchozí písemný souhlas s tranzitním pohybem nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států, nebo pozmění své požadavky v tomto ohledu, podle článku 13 o svém rozhodnutí bezodkladně informuje ostatní smluvní strany. V tomto případě, pokud stát vývozu neobdrží do šedesáti dnů od přijetí daného oznámení od státu tranzitu žádnou odpověď, může stát vývozu dovolit, aby se vývoz uskutečnil přes stát tranzitu.

5. Pokud při pohybu odpadů přes hranice států jsou tyto odpady právně definovány nebo považovány za nebezpečné pouze:

- a) státem vývozu, se ustanovení odstavce 9 tohoto článku, která se vztahují na dovozce nebo zneškodňovatele a stát dovozu, přiměřeně použijí na vývozce a na stát vývozu;
- b) státem dovozu nebo státem dovozu a tranzitu, které jsou smluvními stranami, se ustanovení odstavců 1, 3, 4 a 6 tohoto článku, která se vztahují na vývozce a stát vývozu, přiměřeně použijí na dovozce nebo zneškodňovatele a na stát dovozu; nebo
- c) jakýmkoli státem tranzitu, který je smluvní stranou, použijí se ustanovení odstavce 4 na tento stát.

6. Stát vývozu může na základě písemného souhlasu zúčastněných států umožnit producentu nebo vývozcovi využít obecného oznámení v případě, kdy jsou pravidelně zasílány nebezpečné odpady nebo jiné odpady se stejnými fyzikálními a chemickými vlastnostmi stejnému zneškodňovateli přes stejný celní úřad výstupu státu vývozu, přes stejný celní úřad vstupu státu dovozu a, v případě tranzitu, přes stejné celní úřady vstupu a výstupu státu nebo států tranzitu.

7. Zúčastněné státy mohou podmínit poskytnutí písemného souhlasu s použitím obecného oznámení uvedeného v odstavci 6 poskytnutím určitých informací, jako jsou např. přesná množství nebo pravidelné soupisy nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů, které mají být zasílány.

8. Obecné oznámení a písemný souhlas uvedené v odstavcích 6 a 7 se mohou vztahovat na více zásilek nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů v období nejvýše dvanácti měsíců.

9. Smluvní strany vyžadují, aby každá osoba, která odpovídá za pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států, podepsala přepravní doklad buď při odeslání, nebo při přijetí dotyčných odpadů. Vyžadují rovněž, aby zneškodňovatel informoval jak

vývozce, tak příslušný orgán státu vývozu o přijetí dotyčných odpadů zneškodňovatelem a v přiměřené době též o dokončení zneškodňování způsobem uvedeným v oznámení. Pokud stát vývozu tuto informaci neobdrží, příslušný orgán státu vývozu nebo vývozce oznámí tuto skutečnost státu dovozu.

10. Oznámení a odpověď požadované tímto článkem se předají příslušným orgánům zúčastněných smluvních stran nebo příslušnému vládnímu subjektu v případě států, které nejsou smluvními stranami.

11. Státy dovozu nebo tranzitu, které jsou smluvními stranami, mohou požadovat, aby veškerý pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států byl kryt pojištěním, jistotou nebo jinými zárukami.

Článek 7

Pohyb přes hranice států ze smluvní strany přes státy, které nejsou smluvními stranami

Ustanovení čl. 6 odst. 1 úmluvy se přiměřeně použijí na pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států ze smluvní strany přes stát nebo státy, které nejsou smluvními stranami.

Článek 8

Povinnost zpětného dovozu

Pokud pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů, ke kterému zúčastněné státy daly souhlas na základě ustanovení této úmluvy, nemůže být dokončen v souladu s podmínkami smlouvy, zajistí stát vývozu, aby vývozce dotyčné odpady vrátil zpět do státu vývozu, jestliže nemohou být přijata jiná opatření na zneškodnění způsobem šetrným k životnímu prostředí, a to do devadesáti dnů od okamžiku, kdy stát dovozu informoval stát vývozu a sekretariát nebo v jiné lhůtě, na které se zúčastněné státy dohodnou. Stát vývozu ani jakákoli jiná smluvní strana nebudou odporovat, narušovat nebo bránit vrácení těchto odpadů do státu vývozu.

Článek 9

Nedovolená přeprava

1. Pro účely této úmluvy jakýkoli pohyb nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států:

- a) bez oznámení všem zúčastněným státům podle ustanovení této úmluvy; nebo
- b) bez souhlasu zúčastněného státu podle ustanovení této úmluvy; nebo
- c) se souhlasem získaným od zúčastněných států na základě padělání, nepravdivého prohlášení nebo podvodu; nebo
- d) který v podstatných rysech neodpovídá přepravnímu dokladu; nebo

- e) jehož důsledkem je záměrné zneškodnění (např. skládkování) nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů v rozporu s touto úmluvou a s obecnými zásadami mezinárodního práva,

se považuje za nedovolenou přepravu.

2. V případě pohybu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států, který se považuje za nedovolenou přepravu v důsledku jednání vývozce nebo producenta, stát vývozu zajistí, aby dotyčné odpady:

a) byly převzaty zpět do státu vývozu vývozcem nebo producentem nebo v případě nutnosti jím samým na jeho území nebo, pokud je toto převzetí neproveditelné,

b) byly jiným způsobem zneškodněny v souladu s ustanoveními této úmluvy do třiceti dnů od okamžiku, kdy byl stát vývozu informován o nedovolené přepravě nebo v jiné lhůtě, na které se mohou zúčastněné státy dohodnout. Zúčastněné státy nebudou odporovat, narušovat nebo bránit vrácení těchto odpadů do státu vývozu.

3. V případě pohybu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států, který se považuje za nedovolenou přepravu v důsledku jednání dovozce nebo zneškodňovatele, stát dovozu zajistí, aby dotyčné odpady byly zneškodněny dovozcem nebo zneškodňovatelem nebo v případě nutnosti jím samotným způsobem šetrným k životnímu prostředí do třiceti dnů od okamžiku, kdy se stát dovozu o nedovolené přepravě dozvěděl nebo v jiné lhůtě, na které se mohou zúčastněné státy dohodnout. Za tímto účelem zúčastněné státy spolupracují podle potřeby na zneškodňování odpadů způsobem šetrným k životnímu prostředí.

4. V případech, kdy odpovědnost za nedovolenou přepravu nemůže být přisouzena ani vývozci nebo producentovi, ani dovozci nebo zneškodňovateli, zúčastněné smluvní strany nebo případně jiné smluvní strany spolupracují, aby zajistily, že se dotyčné odpady co možná nejdříve zneškodní způsobem šetrným k životnímu prostředí buď ve státě vývozu, nebo ve státě dovozu nebo případně kdekoli jinde.

5. Každá smluvní strana přijme příslušné vnitrostátní právní předpisy za účelem zamezení a trestání nedovolené přepravy. Smluvní strany spolupracují, aby dosáhly cílů tohoto článku.

Článek 10

Mezinárodní spolupráce

1. Smluvní strany mezi sebou spolupracují, aby zlepšily a zajistily nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí.

2. Za tímto účelem smluvní strany:

a) na požádání poskytnou informace, buď na dvoustranném, nebo mnohostranném základě, s cílem podpořit nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí včetně harmonizace technických norem a metod pro odpovídající nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady;

- b) spolupracují při monitorování účinků nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí;
 - c) spolupracují na základě svých vnitrostátních právních předpisů a politik na vývoji a zavádění nových nízkoodpadových technologií šetrných k životnímu prostředí a na zdokonalení stávajících technologií s cílem co nejvíce odstraňovat produkci nebezpečných odpadů a jiných odpadů a vypracovat účinnější metody nakládání s těmito odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí, včetně studia hospodářských, sociálních a environmentálních účinků přijetí takovýchto nových nebo zdokonalených technologií;
 - d) aktivně spolupracují na základě svých vnitrostátních právních předpisů a politik při převodu technologií a systémů hospodaření souvisejících s nakládáním s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí. Spolupracují rovněž při vývoji technických prostředků smluvních stran, zejména těch, které mohou potřebovat a požadovat technickou pomoc v této oblasti;
 - e) spolupracují při vývoji příslušných technických pokynů nebo kodexů správné praxe.
3. Smluvní strany využijí vhodné prostředky spolupráce, aby pomohly rozvojovým zemím při provádění bodů a, b, c a d odst. 2 čl. 4.
4. Se zřetelem na potřeby rozvojových zemí se podporuje spolupráce mezi smluvními stranami a příslušnými mezinárodními organizacemi s cílem podpořit mimo jiné zvyšování povědomí veřejnosti, rozvoj šetrného nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady a přijetí nových nízkoodpadových technologií.

Článek 11

Dvoustranné, mnohostranné a regionální dohody

1. Bez ohledu na ustanovení čl. 4 odst. 5 mohou smluvní strany uzavírat dvoustranné, mnohostranné nebo regionální dohody nebo ujednání týkající se pohybu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států se stranami nebo státy, jež nejsou smluvními stranami této úmluvy, za podmínky, že se tyto dohody nebo ujednání neodchýlí od nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí, které vyžaduje tato úmluva. Tyto dohody nebo ujednání uvádějí ustanovení, která nejsou z hlediska životního prostředí méně šetrná než ta, která stanovuje tato úmluva, zejména s ohledem na zájmy rozvojových zemí.
2. Smluvní strany oznámí sekretariátu jakoukoli dvoustrannou, mnohostrannou nebo regionální dohodu nebo ujednání uvedené v odstavci 1 a dohody a ujednání, které uzavřely před tím, než pro ně tato úmluva vstoupila v platnost, za účelem kontroly pohybů nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států, které probíhají výhradně mezi smluvními stranami uvedených dohod. Ustanovení této úmluvy nemají vliv na pohyby přes hranice států, které probíhají podle těchto dohod, za podmínky, že tyto dohody jsou slučitelné s nakládáním s nebezpečnými odpady a jinými odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí, jak vyžaduje tato úmluva.

Článek 12

Konzultace o odpovědnosti

Smluvní strany spolupracují, aby co nejdříve přijaly protokol, kterým se stanoví odpovídající pravidla a postupy v oblasti odpovědnosti a náhrady škod vyplývajících z pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států a ze zneškodňování těchto odpadů.

Článek 13

Předávání informací

1. Smluvní strany zajistí, aby v případě nehody nastalé v průběhu pohybu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států nebo při jejich zneškodňování, které může ohrozit lidské zdraví a životní prostředí v jiných státech, byly tyto státy okamžitě informovány, kdykoli se smluvní strany o takové nehodě dozvědí.

2. Smluvní strany se vzájemně informují prostřednictvím sekretariátu:

- a) o změnách týkajících se určení příslušných orgánů nebo kontaktních míst podle článku 5;
- b) o změnách ve svých vnitrostátních definicích nebezpečných odpadů podle článku 3; a co možná nejdříve
- c) o svých rozhodnutích nepovolovat vůbec nebo částečně dovoz nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů za účelem jejich zneškodnění v oblasti své vnitrostátní jurisdikce;
- d) o svých rozhodnutích přijatých za účelem omezení nebo zákazu vývozu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů;
- e) o jakýchkoli jiných informacích požadovaných podle odstavce 4 tohoto článku.

3. Smluvní strany předají v souladu s vnitrostátními právními předpisy prostřednictvím sekretariátu Konferenci smluvních stran zřízené podle článku 15 před koncem každého kalendářního roku zprávu za minulý kalendářní rok, která obsahuje následující informace:

- a) příslušné orgány a kontaktní místa, které určily podle článku 5;
- b) informace týkající se pohybů nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států, na kterých se podílely, a to zejména:
 - i) množství vyvezených nebezpečných odpadů a jiných odpadů, jejich kategorie, vlastnosti, místo určení, případná země tranzitu a použitá metoda zneškodnění, jak je uvedena v odpovědi na oznámení;
 - ii) množství dovezených nebezpečných odpadů a jiných odpadů, jejich kategorie, vlastnosti, původ a použitá metoda zneškodnění;

- iii) zneškodnění, která neproběhla zamýšleným způsobem;
- iv) úsilí o snížení objemu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přepravovaných přes hranice států;
- c) informace o opatřeních, která přijaly k provádění této úmluvy;
- d) informace o příslušných statistických údajích, které shromáždily o účincích produkce, přepravy a zneškodňování nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů na lidské zdraví a životní prostředí;
- e) informace týkající se dvoustranných, mnohostranných a regionálních dohod a ujednání, které uzavřely podle článku 11 této úmluvy;
- f) informace o nehodách nastalých v průběhu pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států a při jejich zneškodňování a o opatřeních přijatých k jejich nápravě;
- g) informace o různých metodách zneškodňování používaných v oblasti jejich vnitrostátní jurisdikce;
- h) informace o opatřeních přijatých pro vývoj technologií ke snížení nebo vyloučení produkce nebezpečných odpadů a jiných odpadů; a
- i) všechny jiné informace, které Konference smluvních stran považuje za užitečné.

4. Smluvní strany zajistí v souladu s vnitrostátními právními předpisy, aby opis každého oznámení daného pohybu nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů přes hranice států a odpovědi na toto oznámení byly zaslány sekretariátu, pokud smluvní strana, která usoudí, že její životní prostředí může být zasaženo uvedeným pohybem přes hranice států, o to požádá.

Článek 14

Finanční hlediska

1. Smluvní strany souhlasí, že v souladu se specifickými potřebami různých regionů a subregionů by měla být vytvořena regionální nebo subregionální střediska zaměřená na školení a převody technologií pro nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady a pro snížení jejich produkce. Smluvní strany rozhodnou o zřízení vhodných mechanismů dobrovolného financování.
2. Smluvní strany zváží vytvoření oběžného fondu pro poskytování dočasné pomoci v mimořádných situacích s cílem co nejvíce snížit škody způsobené nehodami vyplývajících z pohybů nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států nebo vzniklými při zneškodňování těchto odpadů.

Článek 15

Konference smluvních stran

1. Zřizuje se Konference smluvních stran. První zasedání Konference smluvních stran svolá výkonný ředitel UNEP nejpozději do jednoho roku po vstupu této úmluvy v platnost. Řádná zasedání se poté budou konat v pravidelných časových odstupech určených Konferencí na jejím prvním zasedání.
2. Mimořádná zasedání Konference smluvních stran se budou konat tehdy, když to bude Konference považovat za nezbytné, nebo na písemnou žádost kterékoli smluvní strany za předpokladu, že tuto žádost podpoří alespoň třetina smluvních stran do šesti měsíců poté, co sekretariát o žádosti uvědomí smluvní strany.
3. Konference smluvních stran dohodou stanoví a přijme svůj jednací řád a jednací řád každého pomocného orgánu, který zřídí, jakož i finanční pravidla určující zejména finanční účast smluvních stran podle této úmluvy.
4. Smluvní strany zváží na svém prvním zasedání všechna dodatečná opatření, která jsou nezbytná pro splnění jejich povinností, pokud jde ochranu a zachování mořského prostředí v rámci této úmluvy.
5. Konference smluvních stran neustále posuzuje provádění této úmluvy a vedle toho:
 - a) podporuje harmonizaci příslušných politik, strategií a opatření pro co největší snížení škodlivých vlivů na lidské zdraví a životním prostředí způsobených nebezpečnými odpady a jinými odpady;
 - b) podle potřeby zváží a přijme změny této úmluvy a jejích příloh a při tom vezme mimo jiné v úvahu dostupné vědecké, technické, hospodářské a environmentální informace;
 - c) posoudí a přijme všechna opatření nezbytná k dosažení cílů této úmluvy na základě zkušeností získaných během jejího používání a během používání dohod a ujednání uvedených v článku 11;
 - d) podle potřeby posoudí a přijme protokoly; a
 - e) zřídí pomocné orgány, které jsou považovány za nezbytné pro provádění této úmluvy.
6. Organizace spojených národů, její specializované instituce a každý stát, který není smluvní stranou této úmluvy, mohou být zastoupeny jako pozorovatelé na zasedáních Konference smluvních stran. Každý orgán či subjekt, vnitrostátní nebo mezinárodní, vládní nebo nevládní, s kvalifikací v oblasti související s nebezpečnými odpady a jinými odpady, pokud předem uvědomí sekretariát o svém přání být zastoupen na některém zasedání Konference smluvních stran jako pozorovatel, může být na zasedání přizván, pokud proti tomu nevznese námitku nejméně třetina přítomných stran. Přizvání a účast pozorovatelů se řídí jednacím řádem přijatým stranami.
7. Konference smluvních stran každé tři roky po vstupu této úmluvy v platnost a poté nejméně jednou za šest let vyhodnocuje účinnost této úmluvy a, pokud to považuje za nezbytné, na základě posledních vědeckých, environmentálních, technických a hospodářských poznatků zváží přijetí úplného nebo částečného zákazu pohybů nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států.

Článek 16

Sekretariát

1. Sekretariát má následující funkce:

- a) pořádat a zabezpečovat zasedání stanovená v článcích 15 a 17;
- b) vypracovávat a předávat zprávy založené na informacích obdržných v souladu s články 3, 4, 6, 11 a 13, na informacích získaných při zasedáních pomocných orgánů vytvořených podle článku 15 a případně na informacích poskytnutých příslušnými mezivládními a nevládními subjekty;
- c) vypracovávat zprávy o činnostech prováděných při výkonu svých funkcí podle této úmluvy a předkládat je Konferenci smluvních stran;
- d) zajišťovat nezbytnou koordinaci s příslušnými mezinárodními subjekty a zejména uzavírat taková správní a smluvní ujednání, která mohou být nezbytná pro účinný výkon jeho funkcí;
- e) komunikovat s kontaktními místy a příslušnými orgány zřízenými smluvními stranami v souladu s článkem 5 této úmluvy;
- f) shromažďovat informace o povolených národních místech a zařízeních smluvních stran, která jsou dostupná pro zneškodňování jejich nebezpečných odpadů a jiných odpadů a rozšiřovat tyto informace smluvním stranám;
- g) přijímat od smluvních stran a předávat smluvním stranám informace o:
 - zdrojích technické pomoci a školení;
 - dostupném technickém a vědeckém know-how;
 - zdrojích poradenství a odbornosti; a
 - dostupnosti zdrojůs ohledem na pomoc poskytovanou na jejich žádost v oblastech, jako např.:
 - řízení systému ohlašování podle této úmluvy;
 - nakládání s nebezpečnými odpady a jinými odpady;
 - technologie šetrné k životnímu prostředí vztahující se k nebezpečným odpadům a jiným odpadům, jako jsou nízkoodpadové a bezodpadové technologie;
 - posuzování prostředků a míst pro zneškodňování;
 - monitorování nebezpečných odpadů a jiných odpadů; a
 - opatření v naléhavých případech;
- h) poskytovat smluvním stranám na jejich žádost informace o konzultantech nebo konzultačních firmách, které mají nezbytnou technickou způsobilost v dané oblasti a které jim mohou být nápomocny při přezkoumávání oznámení o pohybu přes hranice států, shody zásilky nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů s příslušným oznámením nebo o tom, zda jsou navrhovaná zařízení pro zneškodňování nebezpečných odpadů nebo jiných odpadů šetrná

k životnímu prostředí, pokud mají důvod se domnívat, že s dotýcnými odpady nebude nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí. Žádné takovéto přezkoumání se neprovede na náklady sekretariátu;

i) být nápomocen smluvním stranám na jejich žádost při identifikaci případů nedovolené přepravy a okamžitě poskytnout dotčeným smluvním stranám jakékoli informace, které obdržel v souvislosti s nedovolenou přepravou;

j) spolupracovat se smluvními stranami a se zúčastněnými a příslušnými mezinárodními organizacemi a institucemi při zajišťování odborníků a vybavení pro účely rychlé pomoci státům v případě mimořádné situace; a

k) vykonávat jiné funkce, které jsou pro účely této úmluvy podstatné a které může stanovit Konference smluvních stran.

2. Funkce sekretariátu do skončení prvního zasedání Konference smluvních stran konaného podle článku 15 bude prozatímně vykonávat UNEP.

3. Na svém prvním zasedání určí Konference smluvních stran sekretariát z řad stávajících příslušných mezivládních organizací, které projevíly ochotu vykonávat funkce sekretariátu podle této úmluvy. Na tomto zasedání Konference smluvních stran také zhodnotí výkon funkcí přidělených prozatímnímu sekretariátu, zejména podle odstavce 1, a rozhodne o strukturách, které jsou vhodné pro výkon těchto funkcí.

Článek 17

Změny úmluvy

1. Každá smluvní strana může navrhnout změny této úmluvy a každá smluvní strana protokolu může navrhnout změny daného protokolu. Tyto změny náležitě přihlížejí mimo jiné k příslušným vědeckým a technickým hlediskům.

2. Změny této úmluvy se přijímají na zasedáních Konference smluvních stran. Změny protokolu se přijímají na zasedáních smluvních stran daného protokolu. Znění každé navrhované změny této úmluvy nebo protokolů, pokud není v uvedených protokolech stanoveno jinak, sekretariát sdělí smluvním stranám alespoň šest měsíců před zasedáním, na kterém se mají tyto změny podle návrhu přijmout. Sekretariát také informuje o navrhovaných změnách signatáře této úmluvy.

3. Smluvní strany vyvinou veškeré úsilí, aby dosáhly dohody o každé navrhované změně této úmluvy konsensem. Pokud se vyčerpají všechny možnosti dosažení konsensu a nedosáhne se dohody, může být změna přijata tříčtvrtinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání a depozitář ji předloží všem smluvním stranám k ratifikaci, schválení, formálnímu potvrzení nebo přijetí.

4. Postup uvedený v odstavci 3 se použije na změny protokolů vyjma případů, kdy pro přijetí změny protokolu stačí dvoutřetinová většina hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání.

5. Listiny o ratifikaci, schválení, formálním potvrzení nebo přijetí změn jsou uloženy u depozitáře. Změny přijaté v souladu s odstavci 3 nebo 4 vstupují v platnost mezi smluvními stranami, které je přijaly, devadesátý den poté, co depozitář obdrží listiny o ratifikaci, schválení, formálním potvrzení nebo přijetí alespoň od tří čtvrtin smluvních stran, které přijaly změny daného protokolu, pokud není v daném protokolu stanoveno jinak. Pro jinou smluvní stranu vstupují změny v platnost devadesátý den poté, co tato smluvní strana uloží svou listinu o ratifikaci, schválení, formálním potvrzení nebo přijetí změn.

6. Pro účely tohoto článku „přítomné a hlasující smluvní strany“ jsou smluvní strany, které jsou přítomny a odevzdávají hlas pro nebo proti.

Článek 18

Přijetí a změny příloh

1. Přílohy k této úmluvě nebo k jakémukoli protokolu tvoří nedílnou součást této úmluvy nebo daného protokolu a, pokud není výslovně stanoveno jinak, odkaz na tuto úmluvu nebo na její protokoly je zároveň odkazem na jakékoli přílohy k této úmluvě nebo protokolům. Uvedené přílohy se omezují pouze na vědecké, technické a správní záležitosti.

2. S výjimkou případů, kdy stanoví jakýkoli protokol s ohledem na jeho přílohy jinak, použije se na podání návrhu, přijetí a vstup v platnost jakýchkoli dodatečných příloh k této úmluvě nebo příloh k protokolu následující postup:

a) přílohy k této úmluvě a jejím protokolům se navrhují a přijímají postupem podle čl. 17, odst. 2, 3 a 4;

b) každá smluvní strana, která není schopna přijmout dodatečnou přílohu k této úmluvě nebo přílohu k protokolu, jehož je smluvní stranou, oznámí tuto skutečnost písemně depozitáři do šesti měsíců ode dne, kdy depozitář sdělí přijetí. Depozitář neprodleně informuje všechny smluvní strany o každém oznámení, které obdržel. Smluvní strana může kdykoli přijmout přílohu, u které předtím prohlašovala, že k ní vznesla námitku, a tato příloha tedy pro tuto stranu vstoupí v platnost;

c) po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy depozitář rozeslal sdělení, vstupuje příloha v platnost pro všechny smluvní strany této úmluvy nebo jakéhokoli daného protokolu, které nepředložily oznámení v souladu s ustanovením bodu b).

3. Podání návrhu, přijetí a vstup v platnost změn příloh k této úmluvě nebo k jakémukoli protokolu podléhá stejnému postupu jako podání návrhu, přijetí a vstup v platnost příloh k úmluvě a příloh k protokolu. Přílohy a změny těchto příloh náležitě přihlížejí mimo jiné k příslušným vědeckým a technickým hlediskům.

4. Pokud dodatečná příloha nebo změna přílohy vyžaduje změnu této úmluvy nebo jakéhokoli protokolu, nevstoupí dodatečná příloha nebo změněná příloha v platnost, dokud nevstoupí v platnost změna této úmluvy nebo protokolu.

Článek 19

Ověření

Každá smluvní strana, která má důvod se domnívat, že jiná smluvní strana jedná nebo jednala v rozporu s povinnostmi vyplývajícími z této úmluvy, může o této skutečnosti informovat sekretariát a v tomto případě informuje zároveň a neprodleně, přímo nebo prostřednictvím sekretariátu, smluvní stranu, proti které je obvinění vzneseno. Sekretariát by měl předložit smluvním stranám všechny příslušné informace.

Článek 20

Řešení sporů

1. V případě sporu mezi smluvními stranami ohledně výkladu, uplatňování nebo dodržování této úmluvy nebo jakéhokoli k ní se vztahujícího protokolu, pokusí se tyto smluvní strany řešit spor jednáním nebo jakýmkoli jiným smírným prostředkem podle vlastní volby.

2. Pokud zúčastněné smluvní strany nemohou řešit svůj spor prostředky uvedenými v předchozím odstavci, spor se předloží, pokud s tím budou strany sporu souhlasit, Mezinárodnímu soudnímu dvoru nebo k rozhodčímu řízení za podmínek stanovených v příloze VI o rozhodčím řízení. Nicméně, pokud smluvní strany nedosáhnou dohody o předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru nebo k rozhodčímu řízení, nejsou zbaveny odpovědnosti pokračovat v hledání řešení sporu prostředky uvedenými v odstavci 1.

3. Při ratifikaci, přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo přistoupení k této úmluvě nebo kdykoli poté může stát nebo organizace politické nebo hospodářské integrace prohlásit, že uznává *ipso facto* a bez zvláštní dohody za závazné ve vztahu k jakékoli jiné smluvní straně, která přijímá stejný závazek:

- a) předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru; nebo
- b) rozhodčí řízení v souladu s postupy stanovenými v příloze VI.

Toto prohlášení se písemně oznámí sekretariátu, který je sdělí smluvním stranám.

Článek 21

Podpis

Tato úmluva je otevřena k podpisu státům, Namibii zastoupené Radou Organizace spojených národů pro Namibii a organizacím politické nebo hospodářské integrace v Basileji dne 22. března 1989, na federálním ministerstvu zahraničních věcí Švýcarska od 23. března 1989 do

30. června 1989 a v sídle Organizace spojených národů v New Yorku od 1. července 1989 do 22. března 1990.

Článek 22

Ratifikace, přijetí, formální potvrzení nebo schválení

1. Tato úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení státy a Namibií zastoupenou Radou Organizace spojených národů pro Namibii a formálnímu potvrzení nebo schválení organizacemi politické nebo hospodářské integrace. Listiny o ratifikaci, přijetí, formálním potvrzení nebo schválení budou uloženy u depozitáře.
2. Každá organizace regionální hospodářské integrace, která se stane stranou této úmluvy, aniž by kterýkoli z jejích členských států byl stranou úmluvy, je vázána všemi povinnostmi úmluvy. Pokud jeden nebo více členských států takové organizace jsou rovněž stranami úmluvy, organizace a její členské státy rozhodnou o jejich příslušných závazcích při vykonávání jejich povinností podle této úmluvy. V takových případech organizace a členské státy nejsou oprávněny vykonávat práva podle úmluvy souběžně.
3. Ve svých listinách o formálním potvrzení nebo schválení vyhlásí organizace uvedené v článku 1 rozsah svých pravomocí ve věcech spravovaných úmluvou. Tyto organizace rovněž oznámí každou důležitou změnu rozsahu svých pravomocí depozitáři, který o tom informuje smluvní strany.

Článek 23

Přistoupení

1. Tato úmluva je otevřena k přistoupení státům, Namibii zastoupené Radou Organizace spojených národů pro Namibii a organizacím politické nebo hospodářské integrace ode dne následujícího po dni, kdy bude úmluva uzavřena pro podpisy. Listiny o přistoupení budou uloženy u depozitáře.
2. Ve svých listinách o přistoupení vyhlásí organizace uvedené v článku 1 rozsah svých pravomocí ve věcech spravovaných úmluvou. Rovněž uvědomí depozitáře, který pak uvědomí smluvní strany, o jakýchkoli podstatných změnách rozsahu jejich pravomocí.
3. Ustanovení čl. 22 odst. 2 se použijí pro organizace politické nebo hospodářské integrace, které přistoupí k této úmluvě.

Článek 24

Hlasovací právo

1. S výjimkou stanovenou v odstavci 2 má každá smluvní strana této úmluvy jeden hlas.
2. Organizace politické nebo hospodářské integrace vykonávají v oblastech spadajících do jejich působnosti a v souladu s čl. 22 odst. 3 a čl. 23 odst. 2 své hlasovací právo počtem

hlasů rovným počtu jejich členských států, které jsou smluvními stranami úmluvy nebo příslušných protokolů. Tyto organizace nevykonávají své hlasovací právo, pokud vykonávají své hlasovací právo členské státy a naopak.

Článek 25

Vstup v platnost

1. Tato úmluva vstupuje v platnost devadesátým dnem po dni uložení dvacáté listiny o ratifikaci, přijetí, formálním potvrzení, schválení nebo přistoupení.
2. Pro každý stát nebo organizaci politické nebo hospodářské integrace, která ratifikuje, přijme, schválí nebo formálně potvrdí tuto úmluvu nebo k ní přistoupí po dni uložení dvacáté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo přistoupení, vstoupí úmluva v platnost devatenáctý den poté, co uvedený stát nebo organizace politické nebo hospodářské integrace uloží listiny o ratifikaci, přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo přistoupení.
3. Pro účely odstavců 1 a 2 jakákoli listina uložená organizací politické nebo hospodářské integrace se nepovažuje za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy uvedené organizace.

Článek 26

Výhrady a prohlášení

1. K této úmluvě nelze uplatňovat výhrady nebo výjimky.
2. Odstavec 1 tohoto článku nebrání státu nebo organizaci politické nebo hospodářské integrace, aby při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení, formálním potvrzení nebo přistoupení k této úmluvě učinily prohlášení jakéhokoli obsahu nebo názvu, mimo jiné za účelem harmonizace svých právních předpisů s ustanoveními této úmluvy, a to za předpokladu, že tato prohlášení nesměřují k vyloučení nebo změně právních účinků ustanovení úmluvy při jejich použití vůči tomuto státu.

Článek 27

Odstoupení

1. Kdykoli po uplynutí tří let ode dne vstupu této úmluvy v platnost pro určitou smluvní stranu, může tato smluvní strana od úmluvy odstoupit písemným oznámením depozitáři.
2. Odstoupení nabude účinku po uplynutí jednoho roku ode dne jeho obdržení depozitářem nebo k pozdějšímu datu, které může být upřesněno v oznámení o odstoupení.

Článek 28

Depozitář

Depozitářem této úmluvy a každého k ní se vztahujícího protokolu je generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 29

Platná znění

Prvopisy této úmluvy v jazyce anglickém, arabském, čínském, francouzském, ruském a španělském mají stejnou platnost.

Na důkaz čehož níže podepsaní, k tomuto účelu řádně zmocnění zástupci, připojili k této úmluvě své podpisy.

V Basileji dvacátého druhého března tisíc devět set osmdesát devět

PŘÍLOHA I

Kategorie odpadů, které mají být kontrolovány

Toky odpadů

- Y1 klinické odpady pocházející z lékařské péče poskytované v nemocnicích, zdravotnických střediscích a klinikách
- Y2 odpady z výroby a přípravy farmaceutických výrobků
- Y3 odpady z léků a farmaceutických výrobků
- Y4 odpady z výroby, z přípravy a z používání biocidů a fytofarmaceutických výrobků
- Y5 odpady z výroby, z přípravy a z používání výrobků na ochranu dřeva
- Y6 odpady z výroby, z přípravy a z používání organických rozpouštědel
- Y7 odpady z tepelného zpracování a postupů kalení s obsahem kyanidů
- Y8 odpadní minerální oleje nevhodné pro jejich původně předpokládané použití
- Y9 odpadní směsi oleje a vody, uhlovodíků a vody, emulze
- Y10 odpadní látky a výrobky obsahující polychlorované bifenylly (PCB) nebo jimi kontaminované nebo polychlorované terfenylly (PCT) nebo jimi kontaminované nebo polybromované bifenylly (PBB) nebo jimi kontaminované
- Y11 odpadní dehtové zbytky vznikající při rafinaci, destilaci a jakémkoliv pyrolyzním zpracování

- Y12 odpad z výroby, z přípravy a z používání tiskařských barev, barviv, pigmentů, nátěrových hmot, laků, fermeží
- Y13 odpad z výroby, z přípravy a z používání pryskyřic, latexů, plastifikátorů, lepidel
- Y14 odpadní neidentifikované nebo nové chemické látky vzniklé při výzkumu a vývoji nebo pedagogických činnostech, jejichž dopady na člověka nebo životní prostředí nejsou známy
- Y15 odpady výbušné povahy, které nepodléhají jiným právním předpisům
- Y16 odpady z výroby, z přípravy a z používání fotochemikálií a fotografických zpracovacích materiálů
- Y17 odpady vznikající při povrchové úpravě kovů a plastických hmot
- Y18 zbytky vznikající při zneškodňování průmyslových odpadů

Odpady obsahující jako složky:

- Y19 karbonyly kovů
- Y20 berylium, sloučeniny berylia
- Y21 sloučeniny šestimocného chromu
- Y22 sloučeniny mědi
- Y23 sloučeniny zinku
- Y24 arsen, sloučeniny arsenu
- Y25 selen, sloučeniny selenu
- Y26 kadmium, sloučeniny kadmia
- Y27 antimon, sloučeniny antimonu
- Y28 telur, sloučeniny teluru
- Y29 rtuť, sloučeniny rtuti
- Y30 thalium, sloučeniny thalia
- Y31 olovo, sloučeniny olova
- Y32 anorganické sloučeniny fluoru kromě fluoridu vápenatého
- Y33 anorganické kyanidy
- Y34 kyselé roztoky nebo kyseliny v tuhé formě
- Y35 zásadité roztoky nebo zásady v tuhé formě
- Y36 azbest (prach a vlákna)
- Y37 organické sloučeniny fosforu
- Y38 organické kyanidy
- Y39 fenoly, sloučeniny fenolu včetně chlorovaných fenolů
- Y40 étery
- Y41 halogenovaná organická rozpouštědla

- Y42 organická rozpouštědla kromě halogenovaných rozpouštědel
- Y43 všechny kongenery polychlorovaných dibenzofuranů
- Y44 všechny kongenery polychlorovaných dibenzoparadioxinů
- Y45 halogenové organické sloučeniny vyjma těch sloučenin, které jsou uvedeny v této příloze (např. Y39, Y41, Y42, Y43, Y44)

PŘÍLOHA II

Kategorie odpadů vyžadujících zvláštní pozornost

- Y46 odpady shromažďované z domácností
Y47 zbytky vznikající při spalování odpadů z domácností

PŘÍLOHA III

Seznam nebezpečných vlastností

Třída OSN*	Kódové označení	Vlastnosti
* Odpovídá systému hodnocení rizika, zahrnutému v doporučeních OSN k přepravě nebezpečného zboží (ST/SG/AC.10/1/Rev.5, OSN, New York, 1988).		
1	H1	Výbušniny Výbušná látka nebo odpad je pevná nebo kapalná látka nebo odpad (nebo směs látek nebo odpadů), která je sama schopna chemickou reakcí produkovat plyn při takové teplotě a tlaku a takovou rychlostí, že může poškodit okolní oblast.
3	H3	Hořlavé kapaliny Hořlavé kapaliny jsou kapaliny, popř. kapaliny obsahující pevné látky v roztoku nebo suspenzi (např. nátěrové hmoty, fermeže, laky atd., ale nezahrnující látky nebo odpady, které jsou klasifikovány jinak na základě jejich nebezpečných vlastností), které uvolňují hořlavé páry při teplotách nepřesahujících 60,5 °C při zkoušce v uzavřeném kalíšku a nepřesahujících 65,6 °C při zkoušce v otevřeném kalíšku. (Protože výsledky zkoušek v otevřeném kalíšku a zkoušek v uzavřeném kalíšku nejsou přesně srovnatelné a dokonce jednotlivé výsledky stejné zkoušky jsou často rozdílné, předpisy odlišující se od výše uvedených hodnot by měly pro zohlednění těchto rozdílů být v souladu s touto definicí.)
4.1	H4.1	Hořlavé pevné látky Pevné látky nebo odpadní pevné látky jiné než ty, které jsou klasifikovány jako výbušniny, které se za podmínek, jimž jsou vystaveny při přepravě, snadno vznítí nebo mohou způsobit požár nebo k němu v důsledku tření přispět.
4.2	H4.2	Látky nebo odpady podléhající samovolnému vznícení

- Látky nebo odpady, které se mohou samovolně zahřát za normálních podmínek během přepravy, nebo se mohou zahřát při styku se vzduchem a mohou se tedy vznítit.
- 4.3 H4.3 **Látky nebo odpady, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny**
- Látky nebo odpady, které se reakcí s vodou mohou samovolně vznítit nebo uvolňovat hořlavé plyny v nebezpečných množstvích.
- 5.1 H5.1 **Oxidační látky nebo odpady**
- Látky nebo odpady, které zatímco samy nejsou nezbytně vznětlivé, mohou poskytováním kyslíku způsobit vznícení jiných látek nebo k němu přispět.
- 5.2 H5.2 **Organické peroxidy**
- Organické látky nebo odpady, které obsahují bivalentní -O-O- vazbu, jsou tepelně nestálé látky, které mohou podléhat exotermickému samozrychlujícímu rozkladu.
- 6.1 H6.1 **Látky s akutní toxicitou**
- Látky nebo odpady, které mohou způsobit úmrtí nebo vážné zranění nebo poškodit lidské zdraví, jestliže jsou polknuty nebo vdechnuty nebo při styku s pokožkou.
- 6.2 H6.2 **Infekční látky**
- Látky nebo odpady obsahující životaschopné mikroorganismy nebo jejich toxiny, o nichž se ví nebo je dobrý důvod se domnívat, že vyvolávají onemocnění zvířat a lidí.
- 8 H8 **Žiraviny**
- Látky nebo odpady, které chemickým působením mohou způsobit těžké poškození, jestliže přijdou do styku s živou tkání, nebo v případě úniku mohou poškodit nebo dokonce zničit ostatní zboží nebo dopravní prostředky; rovněž mohou s sebou nést jiná rizika.
- 9 H10 **Látky uvolňující toxické plyny při styku s ovzduším nebo vodou**
- Látky nebo odpady, které reakcí se vzduchem nebo vodou uvolňují toxické plyny v nebezpečných množstvích.
- 9 H11 **Toxické látky (chronické nebo zpožděné účinky)**
- Látky nebo odpady, které, když jsou vdechnuty nebo požitý nebo když proniknou pokožkou, mohou vyvolat zpožděné nebo chronické účinky nebo přivodit rakovinu.
- 9 H12 **Ekotoxické látky**
- Látky nebo odpady, které při uvolnění mají nebo mohou mít okamžité nebo zpožděné nepříznivé dopady na životní prostředí

v důsledku biologické akumulace nebo toxických účinků na biologické systémy.

- 9 H13 Látky schopné po zneškodnění jakýmkoli způsobem uvolňovat jinou látku, např. výluh, která má kteroukoli z výše uvedených vlastností.

Zkoušky

Možná nebezpečí, která některé druhy odpadů mohou představovat, nejsou ještě dobře známa; zkoušky pro kvantifikaci těchto nebezpečí neexistují. Pro vypracování prostředků k určení vlastností nebezpečí, která tyto druhy odpadů mohou pro člověka nebo životní prostředí představovat, jsou nezbytné hlubší výzkumy. Normalizované zkoušky byly stanoveny pro čisté látky a materiály. Mnohé členské země vypracovaly vnitrostátní zkoušky, které se mohou použít pro materiály uvedené v příloze I, aby rozhodly, zda tyto látky vykazují jakékoliv vlastnosti uvedené v této příloze.

PŘÍLOHA IV

ZPŮSOBY ZNEŠKODŇOVÁNÍ ODPADŮ

A. Způsoby, které neumožňují využití zdrojů, recyklaci, zpětné získávání, přímé opětovné použití nebo jiné použití odpadů

Oddíl A shrnuje všechny způsoby zneškodňování odpadů tak, jak se provádějí v praxi.

- D1 Ukládání na povrch nebo pod úroveň povrchu země (např. skládkování apod.)
- D2 Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů nebo kalů v půdě apod.)
- D3 Hlubinná injektáž (např. injektáž čerpatelných odpadů do vrtů, solných komor nebo jiných přírodních úložišť apod.)
- D4 Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, nádrží nebo lagun apod.)
- D5 Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do utěsněných oddělených prostor, které jsou uzavřeny a izolovány navzájem i od vnějšího prostředí apod.)
- D6 Vypouštění tuhých odpadů do vodních těles s výjimkou moří a oceánů
- D7 Vypouštění do moří a oceánů, včetně ukládání do mořského dna
- D8 Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v oddíle A

- D9 Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v oddíle A (např. odpařování, sušení, kalcinace apod.)
- D10 Spalování na pevnině
- D11 Spalování na moři
- D12 Trvalé uložení (např. uložení kontejnerů v dole apod.)
- D13 Míšení nebo směšování před zneškodněním některým ze způsobů uvedených v oddíle A
- D14 Předúprava před zneškodněním některým ze způsobů uvedených v oddíle A
- D15 Skladování před zneškodněním některým ze způsobů uvedených v oddíle A

B. Způsoby, které umožňují využití zdrojů, recyklaci, zpětné získávání, opětné využití, přímé opětovné použití nebo jiné použití odpadů

Oddíl B shrnuje všechny takové způsoby týkající se látek, které jsou považovány nebo právními předpisy definovány jako nebezpečný odpad, které by jinak podléhaly způsobům uvedeným v oddíle A.

- R1 Použití jako palivo (kromě přímého spalování) nebo jiný způsob produkce energie
- R2 Zpětné získávání/regenerace rozpouštědel
- R3 Recyklace/zpětné získávání organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla
- R4 Recyklace/zpětné získávání kovů a sloučenin kovů
- R5 Recyklace/zpětné získávání ostatních anorganických látek
- R6 Regenerace kyselin nebo zásad
- R7 Využití složek používaných ke snižování znečištění
- R8 Využití složek katalyzátorů
- R9 Rafinace olejů nebo jiné opětné použití olejů
- R10 Rozmetání na půdu, které je prospěšné pro zemědělství nebo pro životní prostředí
- R11 Využití zbytkových materiálů získaných jedním ze způsobů R1 až R10
- R12 Výměna odpadů s cílem je využít jedním ze způsobů R1 až R11
- R13 Uložení materiálů určených pro využití některým ze způsobů uvedených v oddíle B

PŘÍLOHA V A

Informace, které mají být při oznámení poskytnuty

1. Důvod vývozu odpadu
2. Vývozce odpadu¹
3. Producent(i) odpadu a místo produkce¹
4. Zneškodňovatel odpadu a skutečné místo zneškodnění¹
5. Předpokládaný přepravce (přepravci) odpadů a jejich zástupce (zástupci), pokud jsou známi¹
6. Stát vývozu odpadu
Příslušný orgán²
7. Předpokládané tranzitní země
Příslušný orgán²
8. Stát dovozu odpadu
Příslušný orgán²
9. Obecné nebo jednotlivé oznámení
10. Předpokládané datum (data) přepravy (přeprav) a doba, po kterou má být odpad vyvážen, a předpokládaná trasa (včetně místa vstupu a výstupu)³
11. Předpokládaný druh přepravy (silniční, železniční, lodní, letecký, vnitrozemská vodní)
12. Informace o pojištění⁴
13. Označení a fyzikální popis odpadů včetně čísla Y a čísla OSN, složení těchto odpadů⁵ a informace o všech zvláštních požadavcích na zacházení včetně nouzových opatření v případě nehody
14. Předpokládaný způsob balení (např. volně ložený náklad, sudy, cisterny)
15. Odhadnuté hmotnostní / objemové množství⁶
16. Proces, kterým odpad vznikl⁷
17. Pro odpady uvedené v příloze I, klasifikace z přílohy III: nebezpečné vlastnosti, číslo H, třída OSN
18. Metoda zneškodnění podle přílohy IV
19. Prohlášení producenta a vývozce o pravdivosti informací
20. Informace (včetně technického popisu zařízení) sdělené vývozci a producentovi od zneškodňovatele odpadu, na kterých producent zakládá předpoklad, že s odpadem bude nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí v souladu s právními předpisy země dovozu
21. Informace o smlouvě mezi vývozcem a zneškodňovatelem

Poznámky

- 1) Jméno, příjmení a úplná adresa, telefonní dálnopisné nebo faxové číslo a jméno, adresa, telefonní dálnopisné nebo faxové číslo kontaktní osoby.
- 2) Jméno, příjmení a úplná adresa, telefonní dálnopisné nebo faxové číslo.
- 3) V případě obecného oznámení, které se vztahuje na více zásilek, označit buď předpokládané datum každé zásilky, nebo pokud není známé, předpokládanou četnost zásilek.
- 4) Informace, které se poskytnou o příslušných požadavcích na pojištění, a o tom, jak vývozce, přepravce a zneškodňovatel tyto požadavky dodržují.
- 5) Povaha a koncentrace nejnebezpečnějších složek z hlediska toxicity a jiných nebezpečí, která představují odpady jak při zacházení, tak v souvislosti s předpokládaným způsobem zneškodňování.
- 6) V případě obecného oznámení, které se vztahuje na více zásilek, označit jak celkové odhadované množství, tak odhadovaná množství pro každou zásilku.
- 7) Je-li to nutné k posouzení rizik a stanovení vhodnosti navrhovaného způsobu zneškodňování.

PŘÍLOHA V B

Informace, které mají být uvedeny v přepravním dokladu

1. Vývozce odpadu¹
2. Producent(i) odpadu a místo produkce¹
3. Zneškodňovatel odpadu a skutečné místo zneškodnění¹
4. Přepravce (přepravci) odpadů¹ nebo jeho zástupce (zástupci)
5. Předmět obecného nebo jednotlivého oznámení
6. Datum začátku pohybu přes hranice státu a datum (data), kdy každá osoba, která přebírá odpady, je přijala a její podpis
7. Druh přepravy (silniční, železniční, lodní, letecký, vnitrozemská vodní) včetně státu vývozu, tranzitu a dovozu a také místa vstupu a výstupu, jsou-li známa
8. Obecný popis odpadu (fyzikální stav, přesné pojmenování látek přepravy a třída OSN, číslo OSN, číslo Y a případně číslo H)
9. Informace o požadavcích na zvláštní zacházení včetně nouzových opatření v případě nehod
10. Druh a počet obalů
11. Hmotnostní / objemové množství
12. Prohlášení producenta nebo vývozce o pravdivosti informací
13. Prohlášení producenta nebo vývozce o tom, že příslušné orgány všech zúčastněných států, které jsou smluvními stranami, nemají námítky
14. Osvědčení zneškodňovatele o přijetí v určeném zařízení pro zneškodňování a uvedení způsobu zneškodnění a přibližného data zneškodnění.

Poznámky

Požadované informace o přepravním dokladu by měly být, kdykoli je to možné, shrnuty do jednoho dokladu spolu s informacemi vyžadovanými přepravními předpisy. V případech, kdy to není možné, by tyto informace měly doplňovat a nikoli opakovat informace vyžadované přepravními předpisy. Přepravní doklad bude obsahovat pokyny pro osoby zmocněné poskytovat informace a vyplňovat formuláře.

- 1) Jméno, příjmení a úplná adresa, telefonní dálnopisné nebo faxové číslo a Jméno, příjmení a úplná adresa, telefonní dálnopisné nebo faxové číslo osoby, na kterou je třeba se obrátit v naléhavém případě.

PŘÍLOHA VI

Rozhodčí řízení

Článek 1

Nestanoví-li článek 20 úmluvy jinak, je postup rozhodčího řízení v souladu s níže uvedenými články 2 až 10.

Článek 2

Navrhující strana uvědomí sekretariát, že smluvní strany se dohodly předložit spor rozhodčímu řízení podle čl. 20 odst. 2 nebo 3, a uvede zejména články úmluvy, jejichž výklad nebo použití je předmětem sporu. Sekretariát sdělí takto získané informace všem smluvním stranám úmluvy.

Článek 3

Rozhodčí soud se skládá ze tří členů: každá ze stran sporu jmenuje jednoho rozhodce; tyto dva rozhodci určí společně třetího rozhodce, který bude předsedou rozhodčího soudu. Tento třetí rozhodce není občanem ani jedné ze stran sporu, nemá bydliště na území ani jedné z těchto stran, není ani jednou ze stran sporu zaměstnán, ani se nezabýval tímto případem na základě jiného oprávnění.

Článek 4

1. Jestliže předseda rozhodčího soudu není jmenován do dvou měsíců od jmenování druhého rozhodce, na žádost jedné ze stran ho během dalšího dvouměsíčního období jmenuje generální tajemník Organizace spojených národů.
2. Jestliže jedna ze stran sporu nejmenuje rozhodce do dvou měsíců po obdržení žádosti, může o tom druhá strana uvědomit generálního tajemníka Organizace spojených národů, který určí předsedu rozhodčího soudu do dalších dvou měsíců. Předseda rozhodčího soudu požádá po svém jmenování tu stranu, která nejmenovala rozhodce, aby tak učinila do dvou měsíců. Po uplynutí této lhůty uvědomí tento předseda generálního tajemníka Organizace spojených národů, který provede jmenování během dalších dvou měsíců.

Článek 5

1. Rozhodčí soud rozhoduje podle zásad mezinárodního práva a podle ustanovení této úmluvy.
2. Rozhodčí soud sestavený podle ustanovení této přílohy si vypracuje vlastní jednací řád.

Článek 6

1. Rozhodnutí rozhodčího soudu jak o postupu, tak o věci sporu samotné přijímají většinou hlasů jeho členové.
2. Rozhodčí soud může přijmout všechna vhodná opatření ke zjištění skutečností. Soud může na žádost jedné ze stran doporučit základní prozatímní ochranná opatření.

3. Strany sporu poskytnou veškeré nezbytné vybavení pro účinný průběh řízení.
4. Nepřítomnost nebo nedostavení se strany sporu nejsou překážkou řízení.

Článek 7

Rozhodčí soud může vyslechnout protinároky přímo spjaté s předmětem sporu a rozhodnout o nich.

Článek 8

Pokud na základě konkrétních okolností případu nerozhodne rozhodčí soud jinak, vydaje soudu, včetně odměny jeho členům ponesou strany sporu rovným dílem. Soud vede záznamy o veškerých výdajích a stranám poskytne závěrečné prohlášení.

Článek 9

Jakákoliv smluvní strana, která má na projednáváním sporu právního zájem, který může být ovlivněn rozhodnutím, může se souhlasem rozhodčího soudu zasáhnout do řízení.

Článek 10

1. Rozhodčí soud vydá rozhodnutí do pěti měsíců ode dne svého zřízení, pokud neshledá za nutné tuto lhůtu prodloužit na dobu, jež by neměla přesáhnout pět měsíců.
2. Rozhodnutí rozhodčího soudu je odůvodněno. Pro strany sporu je konečné a závazné.
3. Jakýkoliv spor, který může vzniknout mezi stranami ohledně výkladu nebo výkonu rozhodnutí, může ta či ona strana předložit rozhodčímu soudu, který rozhodne, nebo pokud se tento soud toho nemůže ujmout, jinému rozhodčímu soudu zřízenému za tímto účelem stejným způsobem jako první soud.